

Rechtbank Amsterdam
Voorzieningenrechter

DAGVAARDING KORT GEDING

Inzake:

De stichting **STICHTING VIRUSWAARHEID.NL**,
gevestigd te [REDACTED]

en

de heer W.C. Engel
wonende te [REDACTED]

eisers,
advocaat: mr. J.B. Maliepaard,

tegen:

ING BANK N.V.,
gevestigde te [REDACTED] ,
gedaagde,
advocaat: mr. S.R.F. Aarts

INHOUDSOPGAVE

1.	Partijen	4
2.	Inleiding	4
3.	Feiten.....	6
4.	Juridische waardering.....	15
5.	Spoedeisend belang	34
6.	Eis.....	34
7.	Productieoverzicht	36

Vandaag, tien mei tweeduizendéénentwintig

op verzoek van:

De stichting **STICHTING VIRUSWAARHEID.NL**, gevestigd te [REDACTED]
[REDACTED] die voor deze zaak woonplaats kiest op het kantoor van Yur Advocaten B.V., h.o.d.n. Yur Advocaten & Consultants te [REDACTED] van welk kantoor advocaat mr. J.B. Maliepaard, voor deze zaak tot advocaat wordt gesteld en als zodanig zal optreden,

heb ik,

KRACHTENS DE DAARTOE VERSTREKTE LAST VAN DE VOORZIENINGENRECHTER IN KORT GEDING GEDAGVAARD

De naamloze vennootschap **ING BANK N.V.**, gevestigd te [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED] ten deze woonplaats gekozen hebbende ten kantore van de heer mr. S.R.F. Aarts, Advocatenkantoor Allen & Overy LLP, aan de [REDACTED]. Daartoe heb ik aan het hiervoor vermelde adres mijn exploit gedaan en daarvan alsmede van de in het exploit genoemde producties een afschrift gelaten aan:

ZITTINGSDATUM

Gedaagde wordt hierbij gedagvaard om op **dinsdag de achttiende mei 2021, des namiddags om 13.30 uur**, in persoon of vertegenwoordigd door een advocaat, te verschijnen in kort geding ten overstaan van de Voorzieningenrechter bij de Rechtbank Amsterdam, aan het adres Parnassusweg 280;

AANZEGGINGEN

Daarbij heb ik gedaagde het volgende aangezegd:

- a. indien gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen,

de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem of haar onrechtmatig of ongegrond voorkomt;

- b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- c. de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel;
- d. van een persoon die onvermogen is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenen wordt geheven, indien hij/zij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
 - 1) een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem/haar zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel,
 - 2) een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel 3, van de Wet op de rechtsbijstand, waaruit blijkt dat zijn/haar inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet.

1. Partijen

- 1.1. Eiseres wordt hierna genoemd: “**de Stichting**”.
- 1.2. Gedaagde wordt hierna genoemd: “**ING BANK N.V.**”.

2. Inleiding

- 2.1. ING heeft de bankrelatie opgezegd van de heer W.C. Engel, diens eenmanszaak D.A. Dance Studio en de Stichting Viruswaarheid.nl. Dit gebeurde door middel van drie afzonderlijke brieven welke zijn gedateerd op 27 november 2020.

- 2.2. De heer W.C. Engel heeft elders een rekening kunnen openen, te weten bij de Bunq bank. D.A. Dance Studio, de eenmanszaak kon ook bij de Bunq bank terecht, maar de Stichting Viruswaarheid heeft geen nieuwe bank gevonden die voor haar een bankrekening wil openen.
- 2.3. ING heeft de rekening van de Stichting geblokkeerd en het saldo op een tussenrekening geplaatst. Er kunnen hierdoor op deze rekening geen gelden worden ontvangen en geen betalingen worden gedaan. Het geblokkeerde banksaldo kan via het invullen van een formulier worden gestort op een door de Stichting aan te geven rekening. Teneinde aan haar kortlopende betalingsverplichtingen te voldoen heeft de Stichting verzocht haar saldo over te maken op de derdengeldrekening van Yur Advocaten. Dit is een tijdelijke oplossing. Het is bovendien geen ideale oplossing, doordat het vragen kan oproepen. Ten behoeve van deze transactie heeft ING gevraagd een aantal formulieren in te vullen. Gelijktijdig is door Yur Advocaten goedkeuring van de Deken gevraagd. De Deken heeft toestemming geweigerd en heeft uitdrukkelijk geadviseerd om de derdengeldrekening niet te gebruiken voor dit doeleinde. Daarbij heeft hij zwaar laten meewegen dat het niet is toegestaan voor advocaten om vanaf de derdengeldrekening namens cliënten betalingen aan derden te doen. Aangezien de Stichting verplichtingen heeft jegens derden die zij wil betalen zou de storting naar de derdengeldrekening haar ook niet uit de brand hebben geholpen. De Stichting heeft ING laten weten dat de Deken de toestemming heeft geweigerd en haar verzocht mee te werken aan het doen van de betalingen. Dit betreffen voornamelijk advocaatkosten van de procedures die de Stichting voert alsmede een factuur ten aanzien van een partij die wetenschappelijk onderzoek doet naar Covid-19. ING heeft laten weten dat zij hier hangende het Kort geding niet aan wens mee te werken. De facturen waar het om gaat worden overgelegd als **productie 1**.

Productie 1: facturen die de Stichting noodgedwongen onbetaald laat

- 2.4. ING had in een eerder overleg geopperd dat Engel zijn privérekening bij de Bunq bank kan gebruiken om de gelden op te storten en aldaar betalingen van te doen. Dat acht hij evenzeer onwenselijk omdat de gelden van de Stichting dan vermengd raken met zijn privégeden hetgeen eveneens vragen kan oproepen. Recentelijk werd [REDACTED] door het tv-programma "Propaganda" verweten dat hij zijn persoonlijke rekening gebruikte voor de ontvangst van donaties (**productie 2**). In meerdere landelijke dagbladen die weer over deze uitzending berichtten werd vervolgens melding gemaakt van schijnbare belangenverstrengeling. De kern van de boodschap is duidelijk. Teneinde de administratie van de donaties van een Stichting zuiver te houden kan de Stichting het best een eigen bankrekening gebruiken. Dit is ook altijd het streven van Engel geweest.

Productie 2: artikel programma Propaganda m.b.t. [REDACTED]

- 2.5. De Stichting zal in deze procedure vorderen dat ING wordt verplicht de betaalrekening met rekeningnummer [REDACTED] ter beschikking van de Stichting te stellen.

3. Feiten

- 3.1. Op 9 januari 2020 richt de heer W.C. Engel de Stichting DancaMundo op. Hij doet dit omdat hij voornemens is om middels deze Stichting dansreizen naar het buitenland te organiseren. Anders dan de dansschool die Engel middels de eenmanszaak D.A. Dance Studio exploiteert heeft hij niet het oogmerk om winst te maken met de dansreizen maar beoogt hij vooral culturele uitwisseling.
- 3.2. Ten behoeve van deze Stichting vraagt Engel een zakelijke rekening aan bij ING. Engel doet sinds 7 januari 2013 zijn bankzaken bij ING. Hij heeft daar een privérekening en hij heeft daar een zakelijke rekening voor zijn dansschool D.A. Dance Studio.
- 3.3. Engel doet deze aanvraag op 9 januari 2020 en de aanvraag wordt toegekend en de rekening geopend op 10 januari 2020 (**productie 3**)

Productie 3: aanvraag en toekenning bankrekening Stichting DancaMundo

- 3.4. De uitbraak van de Corona-epidemie en de daarop volgende overheidsmaatregelen gooien echter roet in het eten waardoor er uiteindelijk niet één dansreis werd georganiseerd.
- 3.5. Engel heeft een opleiding in de biomedische wetenschap genoten. Op 29 mei 2020 wordt Engel geïnterviewd door [REDACTED]. In dit interview betoogt Engel dat de door het RIVM gebruikte modellen te veel uitgaan van de overdracht van het Coronavirus door menselijk contact terwijl er meerdere factoren bij de overdracht van het Coronavirus een rol spelen, waaronder met name de overdracht via Aerosolen. De belangrijke rol die kleine druppels, die zich via de lucht verspreiden, spelen is gaandeweg de Corona-uitbraak door steeds meer onderzoeken bevestigd waardoor dit nu wereldwijd erkend wordt. Engel stelt in het interview dat de generieke maatregelen, behorend bij de 1,5 meter samenleving, overtrokken zijn en hun doel voorbijschieten. Engel maakt zich zorgen over de extra macht die de overheid als gevolg van de Coronacrisis naar zich toetrekt en Engel bereidt om die reden een rechtszaak tegen de Nederlandse Staat voor. Dit komt in het interview ook ter sprake.
- 3.6. Het interview wordt in korte tijd op YouTube (zeer) veel bekeken en Engel ontvangt veel positieve reacties. In verschillende media wordt Engel aangehaald door mensen die zich kritisch

opstellen tegen de generieke overheidsmaatregelen ter bestrijding van het Coronavirus. Op dat moment heeft de Nederlandse Staat het initiële idee van groepsimmunitet verlaten en wil zij middels allerhande maatregelen de verspreiding van het virus volledig tegengaan.

- 3.7. Als gevolg van de positieve, maar ook negatieve reacties die Engel op dit interview ontvangt besluit hij een Stichting op te richten met als doelstelling: "a. *Het strijden voor het behoud van een democratische rechtsstaat; b. Het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.*

- 3.8. Deze stichting tracht haar doel onder meer te verwezenlijken door:

"a. Het voeren van juridische procedures; b. het verzamelen en publiceren van informatie die van belang kan zijn voor het behoud van de democratische rechtsstaat; c. het opzetten van een breed platform voor mensen die zich willen inzetten voor het behoud van de democratische rechtsstaat; d. het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Deze Stichting is de Stichting Viruswaarheid en deze wordt opgericht op 11 juni 2020. Het is dan al duidelijk dat er veel sympathisanten zijn die graag giften willen doen om te helpen de aangekondigde rechtszaak te bekostigen. Op vragen aan donateurs waar zij konden doneren geeft Engel dan de rekening van DancaMundo op, omdat daar op dat moment toch niets anders mee werd gedaan.

- 3.9. Nadat de Stichting is opgericht en de Stichting een website heeft gemaakt die online is gegaan gebruikt ook de Stichting de rekening van DancaMundo voor de ontvangst van donaties. Dit is op de website overigens duidelijk kenbaar (**productie 4**).

Productie 4: afdruk website Stichting Viruswaarheid

- 3.10. Omdat Engel dit een onzuivere situatie vindt doet hij bij ING, immers sinds jaar en dag zijn vaste bank, een aanvraag om de rekening over te zetten op de Stichting Viruswaarheid. Engel doet die aanvraag door naar het bankfiliaal van ING [REDACTED] te gaan. Dit is in juni 2020 en deze eigenlijk direct na het oprichten van de Stichting.
- 3.11. Op 13 juli 2020 krijgt Engel van ING een bevestigingse-mail voor de aanvraag van een nieuwe zakelijke rekening en vraagt zij Engel om in het kader van de op haar rustende verplichtingen uit hoofde van de Wwft en de Wft een vragenlijst in te vullen zodat zij een uitgebreid klantprofiel van de Stichting kan opstellen (**productie 5**). Deze e-mail kwam van een e-mailadres dat als naam

had “KYC Klantworden Zakelijk 1”. Engel heeft dit bericht in eerste instantie niet herkend als zijnde afkomstig van ING en het daardoor over het hoofd gezien.

Productie 5: e-mail 13 juli 2020 van ING

3.12. In augustus gaat Engel bellen met ING en vragen waarom de aanvraag tot omzetting nog niet in behandeling is geregeld. Hij krijgt dan te horen dat ING wacht op een ingevulde vragenlijst. Engel kent die vragenlijst niet en vraagt dan wanneer die is verzonden. Er wordt dan naar de e-mail van 13 juli 2020 verwezen. Engel vindt die e-mail in zijn mailbox maar treft daarbij geen vragenlijst aan. Hij laat dat aan ING weten en daarop wordt hem de vragenlijst toegestuurd. Daar lijkt de vragenlijst weer niet bij te zitten. Dit maakt Engel kenbaar aan ING. ING reageert dan met de mededeling dat de vragenlijst een interactief bestand betreft dat de heer Engel waarschijnlijk niet kan openen en stuurt dan een ander bestandtype. Dat kan Engel inderdaad wel openen.

3.13. Engel beantwoordt de vragenlijst zo volledig mogelijk (**productie 6**) en stuurt dat nog dezelfde dag terug aan ING.

Productie 6: ingevulde vragenlijst

3.14. Op 4 september 2020 vraagt Engel aan ING om contact op te nemen aangaande de vraag of er nog meer informatie nodig is omdat met smart gewacht wordt op de overzetting van de rekening van Danca Mundo naar Stichting Viruswaarheid (**productie 7**).

Productie 7: e-mail 4 september 2020

3.15. Hierop komt geen reactie. Op 8 september 2020 om 13.16 uur stuurt Engel het volgende bericht aan de ING (**productie 8**):

“beste mensen,

het duurt echt veel te lang! graag vandaag even contact of het is gelukt.

groet

Willem Engel”

Productie 8: e-mail 8 september 2020 van Engel aan ING

- 3.16. In reactie hierop kondigt ING op 8 september 2020 om 16.00 uur aan dat zij in het kader van haar verplichtingen uit hoofde van de Wwft en de Wft een periodieke beoordeling dient uit te voeren van het klantprofiel. Het gaat daarbij dus niet alleen om de beoordeling van het verzoek zoals Engel dat deed namens de Stichting DancaMundo en de Stichting Viruswaarheid, maar kennelijk om de persoon van de heer Engel en al diens zakelijke en ideologische activiteiten. In dat kader wordt volgens ING onderzoek gedaan naar de organisaties en privérekeningen van Engel (**productie 9**).

Productie 9: e-mail ING 8 september 2020

- 3.17. Engel, die al vele jaren bij ING bankiert heeft nooit eerder een dergelijke mededeling van ING ontvangen. Engel reageert ietwat geërgerd en stuurt direct terug (**productie 10**):

“Doe even normaal, door een aantal onhandigheden (leeg formulier, verkeerd adres, vreemd afzender) duurt het al 2 maanden!

Stel elke vraag. Laten we dit deze week afronden”.

Productie 10: e-mail Engel aan ING 8 september 2020

- 3.18. De ergernis bij Engel vloeit voort uit de urgentie die hij voelt om een rekeningnummer te krijgen op naam van de Stichting omdat er vanuit de donateurs geregeld vragen komen.
- 3.19. Op 10 september 2020 ontvangt Engel vervolgens een e-mail met een vragenlijst die hij dient in te vullen in het kader van de periodieke beoordeling van het klantprofiel (**productie 11**).

Productie 11: e-mail ING aan Engel 10 september 2020 met 2^e vragenlijst

- 3.20. De vragenlijst beantwoordt hij nog dezelfde dag. De vragenlijst gaat met name over het gebruik van de rekening van de Stichting DancaMundo voor de ontvangsten en uitgaven van de Stichting Viruswaarheid. De antwoorden van Engel geven dan ook aan dat het verzoek tot overheveling van de rekening juist ingegeven is om die onzuiverheid weg te nemen (**productie 12**). Engel geeft daarbij al aan dat hij de Stichting DancaMundo heeft gebruikt en niet zijn privérekening (zoals

bijvoorbeeld [REDACTED] wel deed, overigens zonder dat Engel dat wist) om de zaken strikt gescheiden te houden.

Productie 12: antwoorden op de 2e vragenlijst

- 3.21. ING heeft ook vragen gesteld over de overboeking van een bedrag van € 50.000,- aan Fuerteventura (een vastgoedproject in Spanje). Engel heeft daarop geantwoord dat hij betalingsverplichtingen had t.a.v. dit project die bij te late voldoening een boete zouden opleveren en hij heeft aangegeven dat hij leningen had aangevraagd bij verschillende banken, waaronder ING, maar dat de behandeling van de financieringsaanvraag zeer lang duurde waardoor hij besloten heeft het geld van de Stichting te lenen, waarvan ook een leningsovereenkomst is opgesteld, teneinde te voorkomen dat hij een hoge boete verschuldigd zou zijn.
- 3.22. Engel heeft de gemaakte afspraken tussen hem en de Stichting laten vastleggen in een leningsovereenkomst (**productie 13**).

Productie 13: leningsovereenkomst

- 3.23. Op 15 september 2020 vraagt ING vervolgens een kopie van de betreffende leningsovereenkomst (**productie 14**).

Productie 14: verzoek ING 15 september 2020

- 3.24. Hangende het klantprofielonderzoek heeft ING geen beslissing genomen op de aanvraag tot het overzetten van de rekening of de aanvraag voor een nieuwe rekening op naam van de Stichting.
- 3.25. Engel wenst een einde te maken aan de onzuivere situatie inzake het gebruik van de rekening van de Stichting DancaMundo en op 22 september 2020 fuseren de Stichtingen DancaMundo en VirusWaarheid tot de Stichting Viruswaarheid.nl. Engel gaat tot deze stap over omdat de Stichting DancaMundo door de aanhoudende Corona-ellende geen redelijk nut meer dient en hij middels deze fusie de onwenselijke situatie, waarbij de Stichting Viruswaarheid genoodzaakt is tot het gebruik van de rekening van de Stichting DancaMundo, kan rechtekken.
- 3.26. Op 7 oktober bericht Engel aan ING dat alle belemmeringen door de fusie zijn opgelost (**productie 15**) en verzoekt hij te bevestigen dat de Stichting Viruswaarheid.nl is gekoppeld aan het reeds in gebruik zijnde rekeningnummer.

Productie 15: e-mail 7 oktober 2020 van Engel aan ING

- 3.27. Op 16 oktober 2020 ontvangt Engel de bevestiging van de koppeling van het rekeningnummer met daarbij het bericht dat hij nog op de hoogte gehouden zal worden van de uitgevoerde controle naar zijn klantprofiel (**productie 16**).

Productie 16: e-mail 16 oktober 2020 bevestiging koppeling rekening

- 3.28. Die informatie ontvangt Engel op 23 november 2020 waarin de gehele bankrelatie door ING wordt opgezegd middels een drietal brieven naar Engel in privé, Engel h.o.d.n. D.A. Dance Studio en de Stichting VirusWaarheid.nl. Door ING is een opzegtermijn gehanteerd van drie maanden.
- 3.29. Hangende die drie maanden is door de Stichting Viruswaarheid bij meerdere financiële instellingen verzocht om een bankrekening te openen, maar de aanvragen die de Stichting Viruswaarheid deed bij de Triodos Bank, de Bunq bank, en de Volksbank werden afgewezen. Triodos Bank gaf bij de afwijzing aan dat zij vanuit haar missie de democratische waarden in onze samenleving, waaronder het recht op vrijheid van meningsuiting ondersteunt. Het informeren, demonstreren en ook procederen zijn volgens Triodos Bank belangrijke onderdelen van deze vrijheid en vormen op zichzelf geen grond om een rekening niet toe te kennen. Bij de beoordeling van een rekeningaanvraag kijkt de bank aldus Triodos niet alleen naar de doelstellingen en activiteiten van de organisatie (het “wat”), maar ook naar de manier waarop haar doelen worden nagestreefd (het “hoe”). In het geval van Stichting [Viruswaarheid.nl](https://viruswaarheid.nl) is volgens Triodos vastgesteld dat de aanvrager bij het opkomen voor haar belangen een aantal keer heeft opgeroepen tot confrontaties die haaks staan op de waarden van Triodos. Om die reden heeft zij besloten om deze rekeningaanvraag af te wijzen (**productie 17**)

Productie 17: reactie Triodos Bank n.a.v. gestelde vragen

- 3.30. Toen namens de Stichting Viruswaarheid aan de Triodos Bank gevraagd werd welke confrontaties daarmee dan werden bedoeld werd geantwoord dat de afwijzingsprocedure niet voorziet in het verstrekken van dergelijke aanvullende informatie (**productie 18**) .

Productie 18: reactie Triodos Bank m.b.t. gevraagde toelichting

3.31. Stichting Viruswaarheid heeft dus nog steeds geen bankrekening op haar naam die zij kan gebruiken, zulks terwijl het hebben van een bankrekening onontbeerlijk is om als Stichting deel te kunnen nemen aan het girale betalingsverkeer.

Gronden van de opzegging

3.32. Door ING zijn t.a.v. de Stichting Viruswaarheid.nl de volgende gronden voor de opzegging aangevoerd (**productie 19**).

- A) Op de zakelijke rekening van de Stichting DancaMundo zijn donaties ontvangen ten behoeve van de Stichting Viruswaarheid hetgeen in strijd is met artikel 5.1 van de voorwaarden voor een zakelijke rekening
- B) De donaties zijn deels besteed aan een ander doeleinde dan waarvoor deze zijn bedoeld, te weten het verstrekken van een lening voor de aankoop van een stuk grond in Fuerteventura. Dit is in strijd met artikel 5.1 van de voorwaarden voor een zakelijke rekening en niet bekend is of de donateurs hiermee hebben ingestemd.
- C) De leningsovereenkomst is niet door ING ontvangen.
- D) Nadat door de ING is verzocht om verstrekking van de leningsovereenkomst zijn de Stichting DancaMundo en de Stichting Viruswaarheid gefuseerd. De fusie, zonder voorafgaande aankondiging of instemming van ING, rechtvaardigt de leningverstrekking niet. De aanpassing van de statuten om een grondslag te creëren voor de lening is in strijd met artikel 2.2 van de Algemene Bankvoorwaarden.
- E) Bovengenoemde argumenten zowel gezamenlijk als afzonderlijk maken dat ING het vertrouwen in de integriteit is verloren. Door bovengenoemde kan het cliëntenonderzoek niet succesvol worden afgerond (artikel 5 WwFT)

Op grond van artikel 35 van de ABV wordt de financieringsrelatie opgezegd met een opzegtermijn van drie maanden.

Productie 19: opzeggingsbrief 27 november 2020 aan Stichting Viruswaarheid

3.33. De heer Engel kreeg een aparte opzeggingsbrief van ING met andersluidende opzeggingsgronden. In die brief (**productie 20**) schrijft ING dat Engel deze brief ontvangt als

gevolg van zijn rol als wettelijke vertegenwoordiger van de Stichting Viruswaarheid.nl. Uit de door de Stichting Viruswaarheid.nl verstrekte gegevens zou geen transparant beeld zijn ontstaan van het gebruik van de zakelijke rekening. Hierdoor kan ING onvoldoende uitvoering geven aan haar verplichtingen voortvloeiende uit de WvFT en de Wft en is ING van oordeel dat het voor de bankrelatie vereiste vertrouwen niet langer aanwezig is. Door ING wordt een tiental financiële producten genoemd die Engel van ING afnam en welke in het geheel niets van doen hebben met de Stichting Viruswaarheid.nl en waarvan de dienstverlening wordt beëindigd. Ook de bankrelatie met de eenmanszaak DancaMundo wordt opgezegd (**productie 21**).

Productie 20: aparte opzeggingsbrief 27 november 2020 aan Engel

Productie 21: opzeggingsbrief 27 november 2020 aan DA Dance Studio

- 3.34. Bij brief van 3 december 2020 is door mr. J. Pols namens de Stichting en de heer Engel bezwaar gemaakt (**productie 22**).

Productie 22: brief 3 december 2020 mr. J. Pols

- 3.35. Dit bezwaar heeft niet geleid tot een gewijzigd standpunt zijdens ING. ING heeft per brief van 12 januari 2021 bericht dat het bezwaar werd afgewezen (**productie 23**).

Productie 23: brief ING 12 januari 2021

- 3.36. Op 26 februari 2021 heeft ING per e-mail bericht dat op 27 februari 2021 alle producten en diensten zouden worden opgeheven (**productie 24**). Engel is op dat moment naar een advocaat gestapt, te weten mr. J.B. Maliepaard uit [REDACTED]. Mr. Maliepaard heeft ING nog dezelfde dag aangeschreven. ING heeft ook nog op diezelfde dag [REDACTED] ingeschakeld, waarna er tussen de beide advocaten een bespreking is ingepland voor de maandag daaropvolgend. Daar is besproken dat de Stichting nog een aanvraagtraject had lopen bij de Triodos Bank waarvan zij spoedig uitsluitel verwachtte. ING bleek bereid met de blokkade van de rekening te wachten totdat er uitsluitel was verkregen. Nadat korte termijn later bleek dat Triodos Bank de aanvraag had afgewezen omwille van het oproepen tot confrontaties (zonder te vermelden welke oproepen en welke confrontaties dat dan zijn geweest) gaf ook ING aan dat zij de bevrozing zou doorzetten.

Productie 24: e-mail ING 26 februari 2021

- 3.37. Uiteindelijk heeft ING ingestemd met overboeking van het aanwezige banktegoed naar de derdengeldenrekening van Yur Advocaten. Dit was een oplossing die door de advocaat van de Stichting was bedacht teneinde de Stichting alsnog in staat te stellen aan haar betalingsverplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. De advocaat van de Stichting heeft voorafgaand aan een dergelijk, toch bijzondere transactie, eerst advies ingewonnen bij de plaatselijke Deken. Deze gaf aan dat hij zijn toestemming aan een dergelijke transactie niet kon verlenen omdat het in beginsel een advocaat niet is toegestaan om rekening voor zijn cliënten te betalen. De noodzaak om het geld naar de derdengeldenrekening te storten, was erin gelegen om betalingen te kunnen doen aan schuldeisers hetwelk noodzakelijk is om de exploitatie van de Stichting te kunnen continueren en haar lasten te kunnen voldoen.
- 3.38. Opmerkelijk is de dubbele moraal die ING in deze lijkt te hanteren. ING zegt op omdat zij niet kan controleren of er in strijd is gehandeld met de WwFT en/of de Wft. Zij vindt het kennelijk bezwaarlijk dat er een lening van € 50.000,- van gelden van donaties aan Engel is verstrekt. Zij heeft er echter geen probleem mee indien dat probleem zou worden doorgeschoven naar de Triodos Bank. Zij heeft er evenmin een probleem mee als de gelden naar een derdengeldenrekening van een advocaat worden gestort of als de Stichting het geld naar de privérekening van Engel zou storten.
- 3.39. Het gevolg van het opzeggen van de bancaire relatie is dat de Stichting geen betalingen meer kan ontvangen en geen uitgaven meer kan doen. Omdat de Stichting afhankelijk is van donaties vormt dat voor haar een groot probleem. Donateurs kunnen niet meer doneren. Hun donaties komen niet aan op de rekening. Hoe ING dit precies verwerkt is niet duidelijk.
- 3.40. Door de Stichting zijn aanvragen gedaan voor het verstrekken van een bankrekening bij de andere drie Nederlandse systeembanken, te weten Rabobank, SNS en ABN AMRO. De aanvraag bij SNS is afgewezen (**productie 25**). De aanvraag bij Rabobank is nog niet officieel afgewezen maar door de behandeld medewerker is aangegeven dat er zal worden afgewezen omdat Engel geen privé relatie met Rabobank heeft. De verwachting is dat ten tijde van de mondelinge behandeling de afwijzing is ontvangen. De aanvraag bij de ABN AMRO bank is nog in behandeling. Er staat een intakegesprek gepland op 20 mei 2021, te weten twee dagen na de mondelinge behandeling (**productie 26**).

Productie 25: Afwijzing SNS Bank

Productie 26: Aanvragen Rabo, ABN AMRO en afspraakbevestiging

4. Juridische waardering

4.1. Vooropgesteld moet worden dat het een feit van algemene bekendheid is dat het zonder een betaalrekening praktisch onmogelijk is aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen¹.

4.2. Recentelijk zijn er een tweetal vonnissen gewezen door de rechtbank in Amsterdam. Op 26 april 2021 oordeelde de rechtbank Amsterdam (ECLI:NL:RBAMS:2021:2098) dat ABN AMRO verplicht was een bankrekening te openen voor de eisende partij in die procedure. De Voorzieningenrechter overwoog:

4.4 *“Ondernemingen waarin veel contant geld omgaat, zoals [naam coffeeshop] , leveren een verhoogd integriteitsrisico op. Dergelijke cliënten mogen echter niet op die grond categoriaal worden geweigerd (zie de herziene Leidraad “Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) en Sanctiewet (Sw)” van de Nederlandsche Bank (versie december 2020) en de brief van de minister van Financiën van 18 januari 2010 over de dreiging dat coffeeshops van iedere vorm van bancaire dienstverlening worden uitgesloten (TK kamerstuk 27863 nr. 35). Er moet steeds onderzoek worden gedaan naar de concrete risico’s die de potentiële cliënt oplevert. Daarover heeft de minister afspraken gemaakt met de Nederlandse Vereniging van Banken. In zoverre is de contractsvrijheid van banken – waarop ABN zich beroept – begrensd.*

En

4.9 *[eiser] heeft geprobeerd bij de andere systeembanken een zakelijke rekening te openen, maar is overal afgewezen. Nu er geen concrete aanwijzingen bestaan voor witwassen of ander crimineel handelen – afgezien van de gedoogde inkoop van softdrugs – is er voor ABN op dit moment onvoldoende reden om hem als klant te weigeren. Voorshands is aannemelijk dat een bodemrechter de vordering zal toewijzen, zodat daarop in kort geding vooruit kan worden gelopen. De vordering zal worden toegewezen”.*

4.3. In het vonnis van de rechtbank Amsterdam (ECLI:NL:RBAMS:2021:358) waarbij ING partij was van 2 februari 2021 oordeelde de Voorzieningenrechter

¹ Gerechtshof Amsterdam 22-12-2015 ECLI:NL:GHAMS:2015:5323

“4.6 De contractsvrijheid is voor banken niet onbegrensd. Er bestaat een wettelijke verplichting een betaalrekening te verstrekken aan consumenten (de basisbankrekening), zoals is opgenomen in artikel 4:71f Wft, die is gebaseerd op de EU-richtlijn (2014/92/EU). Deze richtlijn geldt expliciet niet voor (kleine) bedrijven, maar dat betekent niet dat de contractsvrijheid van banken ten opzichte van niet-consumenten in het geheel niet kan worden ingeperkt. De maatschappelijke functie van een bank brengt immers een bijzondere zorgplicht mee, zowel ten opzichte van bestaande cliënten als van derden met wier belangen zij rekening behoort te houden op grond van hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Het is een feit van algemene bekendheid dat het onmogelijk is in Nederland om legale of door de overheid gedoogde bedrijfsmatige activiteiten te ontplooien zonder toegang te hebben tot het betalingsverkeer, waarvoor een bankrekening nu eenmaal is vereist. Alleen al de Belastingdienst accepteert immers slechts girale betalingen van loonheffingen en (vennootschaps-) belasting. Een bank kan daarom onder bijzondere omstandigheden worden verplicht een contractuele relatie aan te gaan met een rechtspersoon of persoon die niet als consument handelt. Dit kan geleverd worden van met name de systeembanken, gelet op hun cruciale rol binnen de Nederlandse samenleving. Een weigering een zakelijke rekening te verstrekken, kan afhankelijk van de omstandigheden onrechtmatig zijn jegens de betreffende derde. In zoverre vult de voorzieningenrechter de gronden van de vordering aan.

En

4.15 Gelet op het voorgaande, kan ING op dit moment niet met succes aan [eiser] tegenwerpen dat zij het vertrouwen in hem heeft verloren. ING heeft onvoldoende feiten en omstandigheden aangevoerd op grond waarvan het objectief gerechtvaardigd is dat zij het vertrouwen heeft verloren dat vereist is voor het aanbieden van een betaalrekening zonder faciliteiten voor het storten van contant geld.”

- 4.4. Beide procedures werden gevoerd door Coffeeshophouders. Coffeeshophouders vormen als gevolg van de aard van de werkzaamheden die zij verrichten een verhoogd integriteitsrisico.
- 4.5. De overeenkomsten met beide zaken zijn evident. In zowel de ABN AMRO zaak als de ING zaak werd door de bank aangevoerd dat zakelijk was gebankierd met een privérekening. In deze zaak werd gebankierd met de rekening van een als gevolg van de Corona-uitbraak niet actieve Stichting. In beide zaken werd een beroep gedaan door de banken op het ontbreken van vertrouwen en dat is ook in de onderhavige zaak het geval.
- 4.6. Wat ook overeenstemt met beide casussen is dat de banken er zo lang over deden om de aanvraag voor een rekening te beoordelen. In de zaak van ABN AMRO is kennelijk een jaar

gedraald alvorens de aanvraag werd afgewezen terwijl in de zaak van ING er nog geen definitieve afwijzing was gevolgd toen de ondernemer genoodzaakt was een Kort Geding te starten. Uit de procedure blijkt dat ING ook geen rekening wilde verstrekken. In zoverre lijkt de handelswijze van ING in die zaak op de handelswijze in de zaak van de Stichting.

- 4.7. Waar de casussen verschillen is dat de Stichting anders dan bij de coffeeshophouders geen enkel integriteitsrisico kent. Er gaan geen grote contante bedragen om in de Stichting. Er gaan zelfs helemaal geen contante bedragen om in de Stichting. Alles is giraal. Als **productie 27** overlegt de Stichting haar bankafschrift met de uitgevoerde transacties. Er is geen enkele reden te veronderstellen dat de Stichting een verhoogd integriteitsrisico zou vormen in de zin van de WvFT of de Wft. De Stichting heeft als inkomsten de donaties van allemaal verschillende kleine particulieren die zich kunnen vinden in de activiteiten en doelstelling van de Stichting.

Productie 27: Bankafschriften Stichting Viurswaarheid.nl

- 4.8. Waar de casussen eveneens van elkaar verschillen is dat de Stichting, anders dan de coffeeshophouders, niet eerst de juridische route heeft gevolgd om ING te dwingen voor haar een rekening te openen of om de bankrekening van de Stichting DancaMundo over te zetten naar een bankrekening op naam van de Stichting Viruswaarheid, maar dat zij de beide Stichtingen heeft laten fuseren met als gevolg dat het rekeningnummer automatisch gekoppeld was aan de juiste Stichting.
- 4.9. Dat deed Engel overigens niet om zich aan de controle of het onderzoek van ING te onttrekken, maar om de zaak te versnellen omdat hij vond dat ING te bureaucratisch te werk ging. Hij meende dat hiermee de door ING opgeworpen belemmeringen zouden worden weggenomen, zodat hij direct verder kon. Hij zou hierdoor ook geen vragen van donateurs meer hoeven te beantwoorden die hij nu wel kreeg door de tenaamstelling van de rekening. Dat zulks aanleiding zou zijn voor ING om de bankrelatie met hem op te zeggen had Engel niet verwacht.
- 4.10. Alhoewel deze zaak dus eigenlijk handelt over het niet verkrijgen van een bankrekening is dit door de fusie uiteindelijk tot uiting gekomen in de opzegging van een bankrelatie. ING zegt ook gelijk alles op wat met de heer Engel te maken heeft.
- 4.11. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid kan, ondanks de mogelijkheid van de ING om op basis van de overeenkomst rechtsgeldig een relatie op te zeggen, slechts rechtsgeldig worden opgezegd, indien ING een voldoende zwaarwegende grond voor opzegging heeft². Een bank

² S.O.H. Bakkerus, Serie onderneming & Recht, "Bancaire aansprakelijkheid", deventer 2000: W.E.J. Tjeenk Willink, p. 148 en 149

heeft uit hoofde van haar maatschappelijke functie een bijzondere zorgplicht. Die zorgplicht, welke mede is vastgelegd in de Algemene Bankvoorwaarden, is van belang bij de beoordeling of de bankrelatie naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid kan worden opgezegd³.

- 4.12. De bijzondere zorgplicht van de ING vindt zijn weerslag in artikel 2 lid 1 van de van toepassing zijnde Algemene Bankvoorwaarden (2017), waarin is bepaald dat ING bij haar dienstverlening steeds zorgvuldig is en hierbij zo goed mogelijk rekening houdt met de belangen van haar klanten. Dit behoort ING te doen op een manier die aansluit bij de aard van de dienstverlening. Een bank dient zich jegens haar klant te gedragen als een redelijk handelende bank. Ook indien een bank niet onder deze Algemene Bankvoorwaarden valt bestaat deze bijzondere zorgplicht⁴.
- 4.13. Uitgangspunt bij de beoordeling of ING zo goed mogelijk rekening heeft gehouden met de belangen van haar klanten is dat het voor Stichting Viruswaarheid.nl, de heer Engel en de eenmanszaak D.A. Dance Studio van wezenlijk belang is dat zij toegang houden tot het bancaire verkeer.
- 4.14. Op grond van het bepaalde in artikel 4:71f lid 1 Wft is een bank verplicht aan consumenten een basisbetaalrekening aan te bieden indien zij die dienst in Nederland aanbiedt. In artikel 4:71 g Wft zijn een aantal weigeringsgronden voor een bank opgesomd. Dit betreft onder andere de situatie dat iemand reeds een rekening aanhoudt bij een andere in Nederland gevestigde bank, zie artikel 4:71g lid 2 sub b Wft. Omdat Engel een rekening heeft gekregen bij Bunq bank, een in Nederland gevestigde bank, kan hij zich niet op deze bepaling beroepen.
- 4.15. Uitgangspunt is dat alle consumenten over een betaalrekening kunnen beschikken. ING heeft echter niet alleen de bankrekening van Engel opgezegd, maar het totale dienstenpakket dat zij aanbood. Dat is dus inclusief de woonverzekering, de doorlopende reisverzekering, de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren, de creditcard, de spaarrekening, alhoewel de verzekeringen op dit moment nog doorlopen. Ook deze producten heeft Engel elders kunnen verkrijgen. Engel is het principieel niet eens met de opzegging van de kredietrelatie met hem en de eenmanszaak D.A. Dance Studio, en zou hierover het liefst een principiële uitspraak verkrijgen. Hij schat echter in dat er een gerede kans is dat wordt geoordeeld dat hij bij een dergelijke beslissing geen belang heeft omdat hij elders wel gelijksoortige producten kon afsluiten. Engel merkt op dat hij ter zake wel reputatieschade geleden heeft en kosten heeft moeten maken en dat het nog maar de vraag is of hij elders nog een bankrekening kan openen, bijvoorbeeld als gevolg van meldingen in het incidentenregister of iets dergelijks.

³ Hoge Raad, 10 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:2929

⁴ I.P. Michiels van Kessenich-Hoggendam, Serie Praktijkhandelingen, "Aansprakelijkheid van Banken", Zwolle 1987; W.E.J. Tjeenk Willink, p. 8 en 9

- 4.16. De Stichting Viruswaarheid.nl kan tot op heden echter geen relatie met een in Nederland gevestigde bank verkrijgen en om die reden heeft zij er belang bij dat ING wordt veroordeeld de bancaire relatie met de Stichting Viruswaarheid.nl te hervatten.
- 4.17. ING had geen voldoende zwaarwegende grond om de financieringsrelatie met Viruswaarheid.nl op te zeggen. De opgegeven redenen zijn daarvoor zowel afzonderlijk als in samenhang gezien onvoldoende.

Ad A

- 4.18. Dat de rekening van de Stichting DancaMundo is gebruikt om donaties te ontvangen van de Stichting Viruswaarheid.nl is geen zwaarwegende grond voor opzegging van de relatie. Er is sprake van een handelen in strijd met artikel 5.1 van de voorwaarden zakelijke rekening, doordat er donaties zijn ontvangen op de rekening van DancaMundo welke bestemd waren voor de Stichting Viruswaarheid. Hiervoor bestond echter een rechtvaardigingsgrond, te weten dat de Stichting Viruswaarheid nog geen eigen rekening had. Bovendien werd er een duidelijke administratie gevoerd op grond waarvan exact werd bijgehouden welke gelden toebehoorden aan de Stichting DancaMundo (althoewel er geen transacties zijn uitgevoerd aangaande DancaMundo) en welke toebehoorden aan de Stichting Viruswaarheid. Dit was overigens geen lastige administratie aangezien er zich binnen de Stichting DancaMundo geen geldstromen plaatsvonden. De Stichting Viruswaarheid heeft gevraagd de bankrekening naar haar over te hevelen, zodat de tenaamstelling van de rekening zou worden veranderd in Stichting Viruswaarheid. Er was geen enkele vermenging van gelden met die van de Stichting DancaMundo, aangezien daar geen ander betalingsverkeer op plaatsvond dan enkel dat van de Stichting Viruswaarheid. ING heeft zelf deze situatie onnodig lang laten duren door geen beslissing te nemen op de aanvraag tot overheveling van de bankrekening naar de Stichting Viruswaarheid en door de fusie van beide Stichtingen heeft Engel er zorg voor gedragen dat het gebruik van de rekening conform de bestemming was.
- 4.19. Toen er een rekening werd aangevraagd voor de Stichting DancaMundo was die rekening zonder nadere vragen binnen enkele werkdagen geopend. ING heeft de overheveling van de rekening naar de Stichting Viruswaarheid, dan wel het openen van een rekening voor de Stichting Viruswaarheid, extra lang laten duren omdat ING kennelijk niet met de Stichting Viruswaarheid wilde contracteren. Wat er was veranderd in de tussentijd is dat Willem Engel een bekende Nederlander was geworden en een van de gezichten van de mensen die zich verzetten tegen de door de overheid getroffen maatregelen inzake Corona, hetgeen hij nog niet was ten tijde van het aanvragen van de rekening voor de Stichting DancaMundo.

Ad B

- 4.20. Dat de donaties deels zijn besteed aan een ander doel dan waarvoor ze zijn gedoneerd en dat daarmee sprake is van een overtreding van artikel 5.1 van de Voorwaarden Zakelijke Rekening is niet juist. Het beroep of bedrijf van de Stichting Viruswaarheid verzet zich geenszins tegen het verstrekken van leningen. Zou de visie van ING juist zijn dat het verstrekken van leningen een schending oplevert van artikel 5.1 van de bankvoorwaarden dan zou dat met zich meebrengen dat iedere Stichting, behoudens Stichtingen die zich richten op het aangaan en verstrekken van leningen, in strijd met die bepaling zou handelen. Dat geldt dan voor een zeer groot deel van de in Nederland actief zijnde Stichtingen. Het aangaan van een leningsovereenkomst, zowel in de hoedanigheid van leninggever als in de hoedanigheid van leningnemer, is een gangbare gedraging in het economisch verkeer, die past bij zowat ieder bedrijf of beroep. Tandartsen, advocaten, kappers, schoenwinkels, slijterijen, iedereen verstrekt wel eens een lening of sluit wel eens een lening af. Zo ook Stichtingen of partijen die goede doelen nastreven. Overigens was het uitlenen van geld een bevoegdheid die conform de statuten aan het bestuur was toegekend. Dit geldt zowel voor de Stichting DancaMundo als voor de Stichting Viruswaarheid.nl. Het bestuur was tevens bevoegd tot verkrijging, verzwarend en vervreemding van registergoederen, tot borgstelling of tot zekerheidstelling voor de schulden van derden. Dergelijke handelingen zijn niet het doel van de Stichting. Toch kan een bestuur van de Stichting daar in redelijkheid toe besluiten. In het onderhavige geval was het van belang dat de bestuurder Engel niet geconfronteerd zou worden met een torenhoge boete waardoor hij in financiële nood zou komen en zich niet meer aan zijn taak kon wijden. Dat is een inschatting waarvan het de Stichting vrij staat om een dergelijke afweging te maken, mits daarmee de donateurs niet worden benadeeld. Daarvan is in het geheel geen sprake.
- 4.21. In dit geval heeft de Stichting haar bestuurder middels een lening uit de brand geholpen en deed zij gelijktijdig een verstandige korte termijnbelegging. Dit is vastgelegd in een leningsovereenkomst met de heer Engel, die meer dan afdoende zekerheid voor de terugbetaling biedt. Er was daarnaast nog een borgstellingsovereenkomst van [REDACTED] [REDACTED] die normaliter de financiering aan de heer Engel verstrekt zou hebben, maar daartoe als gevolg van tijdelijke liquiditeitskrapte niet in staat was.
- 4.22. Inmiddels is de lening ook al weer terugbetaald. De terugstorting heeft plaatsgevonden op 30 december 2020 en is binnengekomen op de rekening bij ING en was dus voor hen kenbaar. Enig gewicht kan dus niet aan het verstrekken van de lening worden toegekend. Het lijkt een door ING gezocht argument.

- 4.23. Terecht haalde de Stichting Viruswaarheid in het bezwaar aan dat niet aannemelijk is dat de bankrekening van het Rode Kruis wordt opgezegd als gevolg van de leningen die zij aan allerlei partijen heeft verstrekt.
- 4.24. In haar antwoord op het bezwaar verwijst ING naar haar verplichtingen uit hoofde van de WwFT en de Wft. ING verwijst naar artikel 3 lid 2 aanhef en onder d) van de WwFT. Zij doet dit aan de hand van de vraag van De Stichting Viruswaarheid waar haar belangstelling voor de verstrekte lening vandaan kwam.
- 4.25. Aan de hand van de bepalingen uit de WwFT en de Leidraad legt ING uit dat het haar plicht is om de achtergronden en het doel van de betreffende transacties te onderzoeken.
- 4.26. De Stichting erkent de op ING rustende verplichtingen uit hoofde van de WwFT en de Wft. Zij vindt het ook geen probleem indien haar transacties worden onderzocht in het kader van de op ING rustende verplichtingen uit hoofde van de WwFT en of de Wft.
- 4.27. Het kan echter niet zo zijn dat ING de verplichtingen uit hoofde van deze wetten aangrijpt om een relatie op te zeggen, ondanks dat er in het geheel geen reden is te twijfelen of een specifieke transactie wel WwFT-proof is of op enigerlei andere wijze een integriteitsrisico vormt. Met witwassen of het financieren van terrorisme heeft het verstrekken van de lening ten behoeve van het voldoen aan een verplichting tot betaling van een geldsom in het kader van de aankoop van een stuk grond weinig van doen. Het verstrekken van een lening is geen integriteitsrisico.
- 4.28. ING wist alles wat zij van deze transactie behoorde te weten. Duidelijk was waar de beschikbare gelden vandaan kwamen, te weten van donaties van particulieren. Duidelijk was waar het geld naar toe was gegaan. Duidelijk was wat de grondslag van de betaling was, te weten de nakoming van de leenovereenkomst en duidelijk was wie de begunstigde was van die leningsovereenkomst, te weten de heer Engel.
- 4.29. Op geen enkele wijze kon hieruit het vermoeden ontstaan dat het zou gaan om witwassen of de financiering van terrorisme. Enig vermoeden dat Engel de donaties zou gebruiken voor privédoeleinden en daarmee een integriteitsrisico vormde was afgedicht doordat er een lening was gesloten met een garantstelling door [REDACTED]
- 4.30. ING citeert artikel 3 lid 2 aanhef onder d) van de Wwft maar daaruit blijkt juist haar ongelijk in deze. De cliëntcontrole dient ertoe om de cliënt en de door de cliënt uitgevoerde transacties te controleren teneinde te verzekeren of de kennis die de bank heeft van de cliënt en diens risicoprofiel daar nog op aansluiten, met zo nodig een onderzoek naar de bron van de middelen.

- 4.31. De bron van de middelen is bekend. De transactie is bekend, de partijen en begunstigen zijn bekend. Alles in deze is bekend en niets in deze heeft met witwassen of terrorismebestrijding te maken.
- 4.32. ING is het er kennelijk niet mee eens dat de Stichting een lening heeft verstrekt aan diens bestuurder. Als de ING daarover valt en ze zou consequent zijn dan zou ze de relaties van een groot deel van haar zakelijke klanten moeten opzeggen. Dat doet ING niet en de reden daarvan is ook aannemelijk. ING was waarschijnlijk niet van plan om voor de Stichting Viruswaarheid een bankrekening te faciliteren en zij wilde de rekening van DancaMundo opzeggen omdat zij niet geassocieerd wil worden met de Stichting Viruswaarheid omdat zij het niet eens is met de wijze waarop de Stichting Viruswaarheid opkomt voor haar ideologische doelstellingen.
- 4.33. In de reguliere media en op sociale media worden aanhangers van Viruswaarheid veelvuldig aangeduid als “wappies”, “aluhoedjes”, “complotdenkers” etc. Aan Engel wordt verweten dat hij het gevaar van het Coronavirus te veel bagatelliseert en dat hij daarmee een gevaar vormt voor de volksgezondheid. Viruswaarheid heeft een relatief grote groep aanhangers, maar het aantal personen dat zich niet met het gedachtengoed van de Stichting Viruswaarheid kan verenigen, in die zin dat zij vragen stellen bij het nut en noodzaak van de Corona-maatregelen is nog veel groter. Viruswaarheid slaagt erin veel aandacht te genereren in de media. Vaak ook ten onrechte omdat gedragingen of demonstraties aan haar worden gelieerd, terwijl dat in geheel niet het geval is. Wat daar verder van zij, de controverse die de Stichting Viruswaarheid.nl kennelijk oproept lijkt de reden te zijn dat geen bank met haar een zakelijke relatie wenst aan te knopen. Triodos Bank gaf dat bij haar afwijzing ook min of meer toe. De aanvraag tot overzetting van de rekening bij ING duurde ongebruikelijk lang, terwijl ook van de Rabobank, ABN AMRO Bank of SNS Bank niets te verwachten is. Bunq doet alleen particulariseren, de Volksbank is van oordeel dat er een regionaal aspect in de bedrijfsvoering moet zitten.
- 4.34. Dit legt dan ook een maatschappelijk probleem bloot. Banken proberen met gebruikmaking van de bepalingen uit de WvFT en de Wft af te komen van zakelijke klanten waarmee zij zich niet willen associëren. Dat kan zijn omdat zij menen dat het aan de criminaliteit is gelieerd. In de jurisprudentie is zichtbaar dat de bankrelaties met motorclubs, bordeelhouders, of coffeeshop-exploitanten (meermaals) gepoogd worden te beëindigen en daar komen nu kennelijk ideële Stichtingen en of Verenigingen bij, waarmee banken zich niet kunnen verenigen of niet willen verenigen. Het hebben van een betaalrekening is eigenlijk een nutsvoorziening. Het is onontbeerlijk teneinde aan het economisch verkeer deel te nemen. Bij de beoordeling van opzeggingen dient derhalve een strenge maatstaf voor de zwaarwegendheid te worden gehanteerd. Banken hebben door de wetgever een rol toebedeeld gekregen als Poortwachter. ING schiet daarin nu door en zij doet dat opzettelijk omdat zij niet met Viruswaarheid.nl wil worden geassocieerd.

- 4.35. In dat kader dient het volgende voor ogen gehouden te worden. De problemen die ING heeft geconstateerd zijn allen opgelost. De donaties komen binnen op een rekening van een Stichting waarvoor ze zijn bedoeld. De lening, waarover vragen bestonden, is terugbetaald. De belangen van de donateurs zijn veilig, er is een meerhoofdig bestuur en voor de bank is volkomen duidelijk welke gelden worden ontvangen en hoe die worden uitgegeven, zodat er geen enkel risico is voor witwassen of voor terrorismefinanciering. Alle bezwaren zijn weg, maar ING beroept zich op een vertrouwensbreuk, terwijl gebleken is dat het wantrouwen niet terecht was.

Ad C

- 4.36. ING is van oordeel dat zij de leningsovereenkomst tussen Engel en de Stichting had dienen te ontvangen. Dat Engel de leningsovereenkomst niet heeft verstrekt is overigens geen onwil geweest. Hij had er geen enkel bezwaar tegen om de leningsovereenkomst te verstrekken. Engel heeft in zijn e-mail van 7 oktober 2020 bericht dat er sprake was van een fusie zodat alle belemmeringen waren opgelost. Hij vraagt dan om hem te bevestigen of het rekeningnummer inmiddels gekoppeld is aan de Stichting Viruswaarheid.nl. Engel dacht dat daarmee de kous af was en heeft niet meer aan het verstrekken van de leningsovereenkomst gedacht. Niet uit onwil maar omdat hij verschrikkelijk druk was met van alles en nog wat, en zijn focus niet langer op de bancaire relatie was gericht. ING heeft niet één keer een rappel gestuurd waaruit bleek dat zij de schriftelijke leningsovereenkomst nog wilde ontvangen. Zij heeft direct de bancaire relatie opgezegd. Indien het niet ontvangen van de leningsovereenkomst zo'n probleem was dan had ING nog wel een rappel gestuurd. De reden voor opzegging van de bancaire relatie was er echter primair in gelegen dat zij eigenlijk niet met de Stichting had willen contracteren maar dat door de fusie er toch een rekening aan de Stichting was toegekend. Zou zij een rappel hebben gestuurd dan zou de kans bijzonder groot zijn geweest dat zij de leningsovereenkomst had ontvangen en dan zou zij een opzeggingsgrond minder hebben gehad. Zij heeft deze situatie aldus bewust in stand gelaten.
- 4.37. ING wist echter al wie de leningnemer was, ING wist al wie de leninggever was, ING wist al waarom het geld geleend was, ING wist al hoeveel geld er geleend was, ING wist al dat dit geld van donaties afkomstig was. Een leningsovereenkomst is in principe vormvrij. Engel zou de leningsovereenkomst ook mondeling met de Stichting hebben kunnen sluiten. Dan zou hij niet in staat zijn geweest om daaromtrent iets aan ING te laten zien.
- 4.38. Engel is er van overtuigd dat ook als hij de leningsovereenkomst wel zou hebben verstrekt dat de relatie zou zijn opgezegd. In deze procedure overlegt hij deze wel al is de relevantie ervan gering.

Ad D

- 4.39. Vervolgens verwijt ING het aan de Stichting Viruswaarheid en de heer Engel dat de fusie en de daarbij doorgevoerde statutenwijziging de verstrekking van de lening niet rechtvaardigt. Dit is geen extra argument. Het betreft nog steeds hetzelfde verwijt, namelijk dat de Stichting aan Engel geen overbruggingskrediet had mogen verstrekken. Het verstrekken van de lening was nooit ongerechtvaardigd. Er was niets mis mee en zeker niet iets mis mee in het kader van de WvFT of de Wft. Mogelijk dat door een dergelijke constructie de belangen van de donateurs kunnen worden geschaad omdat het geld niet wordt gedoneerd voor de persoonlijke belangen van de heer Engel maar omdat de Stichting een vorderingsrecht verkreeg, welke ook weer is voldaan, is daar geen sprake van. Alleen leningen die niet kunnen worden terugbetaald zijn schadelijk, van deze lening was steeds duidelijk dat deze steeds kon worden terugbetaald. Het was een overbruggingskrediet. Dit verwijt is door ING in een extra bulletpoint gezet om de opzegging extra cachet te geven maar betreft geen op zichzelf staand verwijt.
- 4.40. Niet geheel duidelijk is of ING de fusie op zichzelf ook als opzeggingsgrond wilde aanvoeren. Dat lijkt niet uit de brief van 27 november 2020 te volgen. In de brief van 12 januari 2021 stelt ING echter dat de wijziging van de statuten en de tenaamstelling van de Stichting Danca Mundo naar de Stichting Viruswaarheid (dat moet zijn de Stichting Viruswaarheid.nl) ertoe geleid heeft dat zij haar cliëntenonderzoek naar de Stichting Danca Mundo niet volledig heeft kunnen verrichten en dat zij daardoor is geconfronteerd met een geheel ander type client en dat zulks voor haar niet acceptabel is. Vervolgens stelt ING dat de fusie – nadat gebleken was dat de oude Stichting Viruswaarheid vermoedelijk niet zou worden geaccepteerd als klant – duidt op oneigenlijk gebruik van de zakelijke rekening.
- 4.41. Voor het geval ING hiermee bedoeld heeft te stellen dat zij de fusie zonder haar voorafgaande toestemming als grond ziet van de opzegging geldt het volgende. Vooraleerst wordt vastgesteld dat ING erkent dat zij de oude Stichting Viruswaarheid niet als klant zou hebben geaccepteerd. Niet juist is dat Engel dat vermoeden al had en toen maar is een fusie heeft toegepast. Uit de communicatie blijkt juist dat Engel denkt dat het allemaal wel goed komt maar dat hij het lang vindt duren en dat hij haast heeft. De fusie was ingegeven vanuit de wens om de problematische situatie recht te trekken en daardoor ook eventuele belemmeringen bij ING weg te halen. De Stichting gebruikte die rekening al, maar de rekening had een onjuiste tenaamstelling.
- 4.42. Nergens uit de contractuele voorwaarden of de bankvoorwaarden blijkt uit dat Engel als bestuurder van de Stichtingen toestemming van de bank nodig had voor de fusie van de Stichtingen. Met de fusie op zich is ook niets mis. Het zorgt er juist voor dat het oneigenlijk gebruik van de rekening van Danca Mundo wordt hersteld.

- 4.43. ING startte een klantonderzoek naar Engel, diens eenmanszaak en de Stichtingen waarvan hij bestuurder was wetende dat de Stichting Viruswaarheid al een paar maal had verzocht om overzetting van de rekening. De Stichting was toen al twee maanden aan het wachten op een bankrekening. Gezien de aard van de activiteiten van de Stichting Viruswaarheid mag van de bank verwacht worden dat zij begreep dat de Stichting een bankrekening wilde om de donaties te kunnen ontvangen.
- 4.44. ING is in het kader van dat onderzoek vragen gaan stellen aan de Stichting omtrent het gebruik van de rekening van de Stichting Danca Mundo. ING maakte zelf een probleem van dat gebruik en ING was niet voornemens mee te werken aan een oplossing voor dat probleem, althans zeker niet op de korte termijn. Da kan zij het niet aan de Stichting verwijten dat zij zelf is gaan nadenken over een oplossing van dat probleem. Engel heeft dat op creatieve wijze gedaan, maar met de intentie om een , ook door ING als onwenselijk bestemd probleem recht te trekken.
- 4.45. ING erkent dat zij de oude Stichting viruswaarheid niet als klant zou accepteren. Zou de fusie niet hebben plaatsgevonden dan zou de onwenselijke situatie dus hebben voortgeduurd. Vanuit die visie bezien is het niet aan de Stichting of Engel te verwijten dat hij op zoek ging naar een oplossing en dat vond in een fusie van de stichtingen.

Ad E

- 4.46. Tenslotte voerde ING aan dat het vertrouwen in de integriteit is verloren. Dat kan onmogelijk het gevolg zijn van het tijdelijk gebruik van de rekening van de Stichting DancaMundo want dat werd rechtgetrokken door de aanvraag tot overheveling van de rekening. Bovendien is het begrijpelijk dat de Stichting naar een oplossing heeft gezocht voor het probleem dat zij had, te weten het niet hebben van een bankrekening. Iets gelijksoortigs speelde bij de twee coffeeshophouders die hun privérekening gebruikte voor de zakelijke transacties. Daarvan oordeelde u rechtbank eerder dat zulks geen grond kon zijn om een rekening niet te verstrekken. Dat kan tevens niet het gevolg zijn van het verstrekken van de lening, want dat is een bevoegdheid van de Stichting waar ING verder geen rol in heeft. Bovendien is de lening terugbetaald en zou deze discussie niet meer hoeven spelen. Het verlies van vertrouwen in de integriteit kan evenmin het gevolg van het niet verstrekken van de leningsovereenkomst zijn, want als dat het geval was zou ING daarover wel een rappel hebben gestuurd in reactie op de e-mail van Engel van 7 oktober 2020. De schriftelijke overeenkomst diende immers enkel ter controle of Engel de aan hem gestelde vragen naar waarheid had beantwoord. Als er geen schriftelijke overeenkomst was geweest doch enkel een mondelinge dan zou er geen overeenkomst verstrekt hebben kunnen worden en zou ING de relatie hebben opgezegd omdat de afspraken niet goed genoeg waren vastgelegd, zodat de belangen van de donateurs niet afdoende gewaarborgd waren of iets dergelijks. Wat Engel ook gedaan had, er zou altijd een

opzegging zijn gevolgd. De opzegging is immers het gevolg van de fusie waar ING van baalde omdat zij niet voornemens was om met de Stichting Viruswaarheid te contracteren.

Verplichtingen ING uit hoofde van de WwFt en de Wft.

WwFT

- 4.47. Banken zijn op grond van de Wet financieel toezicht verplicht tot een integere bedrijfsvoering. De maatregelen die een bank neemt om betrokkenheid bij witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen, maken daarvan deel uit. In dat kader dienen banken zich te houden aan verplichtingen neergelegd in de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De verplichtingen uit de Wwft zijn uitgewerkt in diverse (niet bindende) Leidraden van toezichthouders waarmee wordt beoogd een handreiking te bieden voor de uitleg en toepassing van de wettelijke verplichtingen. De Nederlandsche Bank, de aangewezen toezichthouder van de Wwft voor wat betreft banken, heeft de 'Leidraad Wwft en Sw' (hierna: de Leidraad) opgesteld.
- 4.48. De Leidraad Wwft en Sw bevat de instructies en richtsnoeren die financiële instellingen dienen te hanteren bij de uitvoering van hun compliance verplichtingen. Met de Leidraad Wwft en Sw concretiseert DNB de eisen en criteria die gelden op grond van de Wwft en Sw 1977. Alleen de integriteitsrisico's die samenhangen met witwassen en terrorismefinanciering vallen onder de reikwijdte van de beheersingsmaatregelen die in de Leidraad vermeld worden.
- 4.49. Artikel 3 lid 1 Wwft verplicht banken (voorafgaand aan de dienstverlening) cliëntenonderzoek te verrichten als onderdeel van een integere bedrijfsvoering en het beheersen van specifieke integriteitsrisico's. De reikwijdte hiervan is dus beperkt tot integriteitsrisico's aangaande witwassen en terrorismebestrijding. Al naar gelang de cliënt, het product, de dienst, de transactie, het leveringskanaal, het land of de geografie bestaat er een verhoogd risico op witwassen en financiering van terrorisme (vgl. 3.3 en 3.4 van de Leidraad). De bank heeft een eigen taak bij het bepalen van het risico op witwassen of financiering van terrorisme en daarmee ook bij het op dat risico af te stemmen cliëntenonderzoek en integriteits- en acceptatiebeleid (vgl. artikel 3 lid 8 Wwft).
- 4.50. In het cliëntenonderzoek zal de bank de identiteit van de (potentiële) cliënt moeten verifiëren, het doel en de beoogde aard van de voorgenomen zakelijke relatie moeten vaststellen en de risico's van de zakelijke relatie in beeld moeten brengen (artikel 3 lid 2 Wwft). In dat verband zal de potentiële cliënt de instelling onder andere voldoende inzicht moeten geven in (de herkomst van) de middelen die bij de zakelijke relatie worden gebruikt en zijn geldstromen; indien hij

daaraan niet (volledig) voldoet, kan de bank het cliëntenonderzoek niet (volledig) verrichten. In een dergelijk geval, of indien het cliëntenonderzoek een negatief resultaat heeft, volgt uit artikel 5 lid 1 Wwft dat het de instelling verboden is een zakelijke relatie met de potentiële cliënt aan te gaan. Dit betekent dat de bank het aangaan van de zakelijke relatie met die cliënt moet weigeren, omdat zij anders een onacceptabel hoog risico loopt om gebruikt te worden voor witwassen of het financieren van terrorisme (zie het laatste punt op p. 23 van de Leidraad).

- 4.51. Het cliëntenonderzoek zoals dat in het kader van de WwFT wordt uitgevoerd beperkt zich dus tot integriteitsrisico's ten aanzien van witwassen en terrorisme financiering

Wft

- 4.52. In de artikelen 3:10 Wft-3:17c Wft is geregeld wat verstaan dient te worden onder een *integere* bedrijfsvoering. Deze omvat minstens: het tegengaan van belangenverstrengeling, het tegengaan van strafbare feiten gepleegd door de financiële instelling en/of haar medewerkers, het tegengaan dat cliënten het vertrouwen in de financiële onderneming of de financiële markten schaden en (ruim geformuleerd) dat wordt tegengegaan dat ander handelen door financiële ondernemingen en haar medewerkers worden verricht die op dusdanige wijze ingaan op hetgeen volgens het ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt, waardoor het vertrouwen in de onderneming of de financiële markten ernstig kan worden geschaad. Het voorkomen dat criminelen hun onwettige opbrengsten witwassen via de producten en diensten van financiële instellingen valt integraal onder de reikwijdte van de artikelen 3:10-3:17c Wft.
- 4.53. In artikel 11 lid 1 besluit prudentiële regel Wft wordt nader gespecificeerd welke belangenverstrengeling in de Wft wordt beoogd. Het gaat daar steeds om belangenverstrengeling van de financiële instelling zelf en niet van haar cliënten.
- 4.54. Uit artikel 3:10 jo 3:17 Wft en de daarop gebaseerde regelgeving (onder meer uit artikel 10 Besluit prudentiële regels Wft en artikel 29 Bgfo (Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft)) blijkt dat de bank verplicht is om procedures en maatregelen vast te stellen ter uitvoering van het in die artikelen bedoelde integriteitsbeleid.
- 4.55. Op grond van bovenstaande kan geconcludeerd worden dat ING verplicht is om een cliëntonderzoek te doen en dat zij daarbij ook specifieke transacties mag onderzoeken.

- 4.56. De controle dient dan ter voorkoming van het medeplegen van strafbare feiten, het tegengaan van belangenverstrengeling en het voorkomen van handelen dat het vertrouwen in de financiële instelling kan schaden.
- 4.57. Enkel op basis van dat laatste aspect is het begrijpelijk dat ING navraag doet naar de betreffende transactie. Indien mensen donaties doen aan een Stichting die ten doel heeft om het behoud van de democratische rechtsstaat te bevorderen en die Stichting besluit die gelden niet aan te wenden ter verwezenlijking van dat doel maar om in plaats daarvan de gelden voor het persoonlijk gebruik van de bestuurder aan te wenden dan zou dat het vertrouwen in de financiële instelling die daaraan meewerkt kunnen schaden.
- 4.58. Maar dat geldt niet voor het verstrekken van een overbruggingskrediet. Het verstrekken van een overbruggingskrediet geeft de Stichting immers een vorderingsrecht waardoor er geen verarming van de Stichting plaatsvindt. Enkel haar liquiditeitspositie is tijdelijk krappere. Na terugbetaling van de gelden kunnen deze weer worden besteed aan de te voeren rechtszaken tegen de Staat en andere partijen waarvan de Stichting meent dat hun toenemende machtspositie een gevaar oplevert voor de democratische rechtsstaat (zoals bijvoorbeeld Big Tech-bedrijven, die op grote schaal censuur plegen).
- 4.59. De uitkomsten van het cliëntenonderzoek hebben aangetoond dat er geen enkel risico is voor witwassen of terrorismefinanciering. Op grond van het cliëntenonderzoek uit hoofde van de WwFT kon daarmee worden vastgesteld dat er geen integriteitsrisico bestond. Datzelfde geldt uiteraard ook voor het bredere Wft cliëntenonderzoek. Daarnaast geldt dienaangaande dat er geen strafbare feiten zijn, dat er geen sprake is van enige belangenverstrengeling en dat het verstrekken van een lening het vertrouwen in de financiële instelling niet in gevaar brengt.

Bespreking van de behandeling op bezwaar d.d. 12 januari 2021

- 4.60. In haar bezwaar tegen de opzegging van de bankrelatie door ING had de Stichting Viruswaarheid aangevoerd dat zij om haar activiteiten te kunnen voortzetten ervoor heeft gekozen om beide Stichtingen te laten fuseren.
- 4.61. In reactie hierop schrijft ING in haar brief van 12 januari 2021 dat zij in augustus 2020 onderzoek is gaan doen naar D.A. Dance Studio en de Stichting DancaMundo. Dat onderzoek vond volgens ING plaats op grond van de verplichtingen welke voor haar voortvloeien uit de Wft en WwFT.
- 4.62. Aanleiding tot het doen van dit onderzoek waren volgens ING onder andere berichten uit de media. ING verzuimt erbij te vermelden welke berichten uit de media dit dan zijn geweest en waarom deze aanleiding gaven tot een onderzoek op grond van de Wft en de WwFT.

- 4.63. De Stichting zet vraagtekens bij de door ING opgegeven reden om een onderzoek te verrichten. In de media zijn immers geen berichten verschenen waaruit kon worden opgemaakt dat de Stichting problemen zou kunnen opleveren in het kader van de Wft en WwFT. Wel zal het ING in augustus 2020 duidelijk zijn geworden dat de Stichting veel aanhangers had, dat zij met haar activiteiten veel media-aandacht genereerde en dat zij daarbij uitgesproken kritiek had op de overheidsmaatregelen ten aanzien van het Coronabeleid. Net als dat de Triodosbank het “hoe” een probleem vond, hetwelk er toe leidde dat de Triodosbank niet bereid was een rekening te verstrekken, wenste ING niet geassocieerd te worden met deze Stichting en de heer Engel (hij maakt dat op dagelijkse basis mee) en was dat hoogstwaarschijnlijk de voornaamste reden om een onderzoek in te stellen.
- 4.64. Indien het cliëntonderzoek niet gedaan wordt ter controle van de verplichtingen voortvloeiende uit de WwFT evenals de Wft is sprake van misbruik van recht door de financiële instelling.
- 4.65. Uit dat onderzoek blijkt dan dat er een bedrag van €50.000,- is betaald door de Stichting ten behoeve van de aankoop van een stuk grond. ING stelt vervolgens dat het niet verstrekken van de achterliggende leningsovereenkomst een integriteitsrisico oplevert in de zin van artikel 8 WwFT. Er zou dus een verhoogd risico op witwassen of terrorismebestrijding zijn.
- 4.66. Dat is volstrekt onjuist. Het was ING immers duidelijk dat het geld afkomstig was van donaties, van sympathisanten. ING heeft ook geen enkele vraag gesteld naar de herkomst van de gelden. Enig vermoeden naar witwassen of terrorisme was er niet en zou ook nergens op zijn gebaseerd.
- 4.67. ING stelde alleen vragen naar de betaling van het geld. Zij was kennelijk bezorgd of het geld wel werd uitgegeven aan een doel dat overeenstemde met de bedrijfsvoering. Dat levert echter geen risico op in de zin van artikel 8 WwFT. Het brengt hooguit schade toe aan het vertrouwen in ING indien zij aan een dergelijke constructie haar medewerking verleent, maar daar was het ING duidelijk niet om te doen. Zij heeft dat nergens in de communicatie genoemd.
- 4.68. Zij kan dat ook niet achteraf nog als grondslag toevoegen voor de beëindiging van de relatie, aangezien de lening al weer is terugbetaald en eventuele onduidelijkheden daarover dus al zijn weggenomen.
- 4.69. ING verwijt het de Stichting Viruswaarheid dat op haar verzoek om toezending van de leningsovereenkomst niet is gereageerd. Maar als dat echt zo belangrijk was geweest dan had zij nog wel een rappel gestuurd. Zij heeft de overeenkomst een keer gevraagd en toen een antwoord ontvangen waaruit haar duidelijk moet zijn geworden dat Engel in ieder geval niet begreep wat het belang voor ING van de leningsovereenkomst was. Engel schrijft immers dat

alle belemmeringen volgens hem zijn weggenomen. Het had daar op de weg van ING gelegen om dan te berichten dat zij als gevolg van het ontbreken van de toezending van de schriftelijke leningsovereenkomst haar cliëntenonderzoek niet zou kunnen uitvoeren en dat zij echt nog steeds deze leningsovereenkomst wenste te ontvangen.

- 4.70. De advocaat van de Stichting Viruswaarheid heeft een aantal jaar geleden een zaak behandeld waarin ING vermoedde dat iemand had gefraudeerd bij de aanvraag van een hypothecaire lening door onjuiste valse inkomensspecificaties te verstrekken. ING heeft gedurende een periode van vele maanden en wellicht zelfs jaren (ik heb het niet exact nagezocht) steeds opnieuw gevraagd om verstrekking van verifieerbare bescheiden waaruit de echtheid van de salarisspecificaties bleken. Pas na vele herinneringen was ING overgegaan tot het opzeggen van de bancaire relatie. In deze casus kwam het uitblijven van de leningsovereenkomst ING gewoon goed uit.
- 4.71. Voor de dossiervorming van een procedure tegen ING was het beter geweest indien de leningsovereenkomst wel aan ING was verstrekt. De Stichting is er echter voor de volle 100% van overtuigd dat zulks in het oordeel van ING geen enkel verschil zou hebben gemaakt. Zij ging de relatie als gevolg van de fusie sowieso beëindigen, niet omdat zij vindt dat er een risico is op witwassen of terrorismefinanciering, maar omdat zij niet de bank wil zijn van de Stichting Viruswaarheid en de heer Engel als gevolg van diens strijd ten behoeve van het behoud van de democratische rechtsstaat. Of anders geformuleerd: ING wil niet de bank zijn van de voorman van de 'wappies', 'aluhodjes' en 'complotdenkers'.
- 4.72. ING stelt daarover nu dat zij haar cliëntenonderzoek niet kon afronden en dat daardoor artikel 5 WwFT haar verplicht de bankrelatie te beëindigen.
- 4.73. Dat is niet juist. Vooropgesteld moet worden dat artikel 5 WwFT niet verplicht tot het beëindigen van een bankrelatie indien een clientonderzoek niet kan worden afgerond. Artikel 5 WwFT verbiedt het om een zakelijke relatie aan te gaan met of een transactie uit te voeren voor een client zonder dat er een onderzoek is verricht. In dit geval was er al een zakelijke relatie en was er ook al een onderzoek verricht. Bovendien was de transactie ook al verricht.
- 4.74. Uit dat laatste blijkt ook waar de crux zit. Het cliëntenonderzoek waarnaar in artikel 5 WwFT wordt verwezen betreft het cliëntenonderzoek in het kader van de WwFT. Dat onderzoek was al afgerond of behoren te zijn. Het toezenden van de leningsovereenkomst of niet zou daar geen verschil in hebben gemaakt. De herkomst van de gelden was bekend, de uitgave was bekend, de begunstigde was bekend, de leningnemer en de leninggever was bekend. Alles was bekend en vormt op geen enkele manier een gevaar voor witwassen of terrorismefinanciering.

- 4.75. ING kan hooguit betogen dat het cliëntenonderzoek in het kader van de Wft nog niet was afgerond, omdat zij de juistheid van de stellingen dat er een schriftelijke leningsovereenkomst bestond nog niet had kunnen controleren waardoor mogelijk schade zou kunnen ontstaan aan het vertrouwen in haar als financiële instelling doordat zij zich zonder nader bewijs had laten afschepen (al kun je ook daar grote vraagtekens bij zetten). In dat geval zou artikel 5 WwFT uiteraard niet van toepassing zijn. Geen enkele wettelijke bepaling gebiedt ING om de zakelijke relatie te beëindigen.
- 4.76. Maar iets dergelijks heeft ING, het zij herhaald, ook nooit aangevoerd. Het ging ING er kennelijk om dat zij het onderzoek in het kader van de WwFT niet kon uitvoeren. Zij heeft het niet gehad over het geschade vertrouwen in haar als financiële instelling. Daarmee wordt ook direct duidelijk dat ING de WwFT van stal gehaald heeft voor een ander doel dan dat deze is bedoeld. ING misbruikt haar verplichtingen op grond van die wet om van door haar ongewenste cliënten af te komen. Maar dat is in strijd met de op haar rustende zorgplicht. Toegang tot het financieel systeem is immers onontbeerlijk. De Stichting Viruswaarheid doet liever ook geen zaken met ING maar zij heeft een bankrekening nodig om deel te nemen aan financieel verkeer, niet in de laatste plaats om de griffierechten aan de verschillende rechtbanken, gerechtshoven en de Hoge Raad te kunnen voldoen.
- 4.77. ING doet een beroep op de informatieplicht en medewerkingsplicht uit de ABV, waarin staat dat de cliënt moet meewerken om de bank in staat te stellen aan haar wettelijke verplichtingen te voldoen. Zij verwijst daarbij naar artikel 3 van de ABV waarin staat opgenomen dat de cliënt ter voorkoming van misbruik van de rekening gehouden is te informeren over doelstellingen en activiteiten, de herkomst van gelden en de reden waarom een product wordt aangevraagd. Aan die verplichtingen heeft de Stichting volledig voldaan. Zij heeft al die informatie verstrekt.
- 4.78. ING onderstreept dat de bepaling uit de ABV dat zij in de gelegenheid gesteld moet worden om de verkregen informatie te controleren, maar zij koppelt dat kennelijk aan artikel 5 WwFT, terwijl zij de informatie dus niet kon vragen in het kader van de WwFT.
- 4.79. ING stelt ook dat een overtreding van de ABV informatieplicht een toerekenbare tekortkoming oplevert die haar in staat stelt de relatie te beëindigen ex. artikel 35 van de ABV. Maar voor zover het niet opsturen van de schriftelijke leningsovereenkomst al als een tekortkoming kwalificeert dan geldt dat die dusdanig gering is dat een opzegging enkel op die grond in strijd is met de bancaire zorgplicht aangezien daarmee de Stichting de mogelijkheid om deel te nemen aan het financieel systeem wordt ontnomen.
- 4.80. Op pagina 5 van 7 van de beslissing op het bezwaar bespreekt ING vervolgens de weerlegging van de argumenten van ING door de Stichting. De Stichting heeft aangevoerd dat het uitlenen

van geld, onder de voorwaarde dat de terugbetaling in een geval van een valutacrisis plaats zal vinden tegen de reële waarde waarvoor [REDACTED] zich garant heeft gesteld, valt te kwalificeren als strategisch beheer van donorgelden. ING reageert daarop door aan te geven dat daarmee niet duidelijk is op welke manier het verstrekken van een overbruggingskrediet bijdraagt aan de doelstelling van de Stichting en dat evenmin is gebleken van kennis en/of toestemming van de donoren.

- 4.81. Daarmee wordt direct duidelijk dat het verstrekken van het overbruggingskrediet aan Engel van donorgelden 'an sich' de reden is om de relatie op te zeggen en niet de onmogelijkheid om te controleren of er wel of niet sprake is van een leningsovereenkomst doordat deze niet aan haar is verstrekt. Met andere woorden: nu ING aangeeft dat zij vindt dat de lening niet aansluit bij het doel van de Stichting en dat daar toestemming van de donoren voor had moeten zijn, geeft zij daarmee gelijktijdig aan dat het verstrekken van de leningsovereenkomst geen verschil had uitgemaakt in haar oordeel dat de relatie zou worden beëindigd. Daarmee wordt de schending van de informatieplicht door de Stichting een gelegenheidsargument van ING. Zij is het niet eens met de lening en dat is haar werkelijke opzeggingsgrond.
- 4.82. Dit wordt nog duidelijker ten aanzien van de opmerking van ING over de garantstelling van [REDACTED]. Daarover stelt ING dat de door de Stichting ingenomen stelling dat [REDACTED] over een substantieel eigen vermogen beschikt strijdig lijkt met de stelling dat de financiering niet tijdig is vrijgekomen. Daar doet ING of zij het onderscheid tussen liquiditeiten enerzijds en eigen vermogen anderzijds niet kent. Het is mogelijk een groot eigen vermogen te hebben, hetwelk bijvoorbeeld bestaat uit vastgoed, en gelijktijdig niet over liquiditeiten te beschikken. Dat zou ING niet uitgelegd behoeven te worden. Dat soort beoordelingen behoren tot haar core business.
- 4.83. Ook in het navolgende herhaalt ING steeds dat het niet kunnen uitvoeren van het cliëntenonderzoek in het kader van de WwFT reden is om de bancaire relatie te beëindigen waarmee dus duidelijk wordt dat het haar niet ging om het voorkomen van wantrouwen in haar als financiële instelling doordat zij meewerkt aan een transactie waardoor de donateurs worden gedupeerd.
- 4.84. De donateurs zijn ook geenszins gedupeerd aangezien het een lening betrof en die lening is terugbetaald.

Fusie van de Stichtingen

- 4.85. ING schrijft in de brief van 12 januari 2021 dat zij door de fusie van beide stichtingen niet in staat is geweest haar cliëntenonderzoek naar de Stichting DancaMundo af te ronden en dat zij zonder

voorafgaande kennisgeving is geconfronteerd met een geheel ander type client. Dat acht zij onacceptabel.

- 4.86. Dat ING door de fusie niet in staat was haar onderzoek naar de Stichting DancaMundo af te ronden is niet juist. Zij kon dat onderzoek volledig afronden en dat heeft zij ook gedaan. Wel is het zo dat de kritiek, die er kennelijk bestond bij ING op het ter beschikking stellen van de rekening van DancaMundo, voor de donaties aan de Stichting Viruswaarheid niet meer ter zake deed. Door de fusie werd immers een door ING zelf als onwenselijk bestempelde situatie recht getrokken. Dat kan dus moeilijk als onacceptabel worden gekwalificeerd.
- 4.87. Ook is het niet zo dat ING daardoor met een totaal ander type cliënt werd gekwalificeerd. Beiden betreffen ideële stichtingen zonder winstoogmerk met de heer Engel als bestuurder en initiatiefnemer. Beiden zouden enkel kunnen functioneren door donaties/bijdragen van particulieren. In de zin van de op ING rustende verplichtingen uit hoofde van de Wvft en Wft verandert er helemaal niets.
- 4.88. Wel kan aan ING worden toegegeven dat de ideële doelstelling verschilt. Eerst ging het om het organiseren van dansreizen en vervolgens om het strijden van het behoud van de democratische rechtsstaat.
- 4.89. Hier wordt duidelijk waar het in dit dossier werkelijk om gaat. Of een Stichting nu culturele uitwisseling op het gebied van dans nastreeft of strijdt voor het behoud van de democratische rechtsstaat zou voor een financiële instelling als ING niet uit moeten maken. Beide zijn ideële doelstellingen waar iemand normaliter weinig bezwaren tegen kan hebben.
- 4.90. Maar ING was, net als Triodos Bank, en de andere financiële instellingen zoals ABNAMRO, SNS, en Rabobank, helemaal niet van plan om aan de Stichting Viruswaarheid een rekening te verstrekken. Zij wil niet met de Stichting Viruswaarheid en de heer Engel worden geassocieerd omdat zij het kennelijk niet eens is met de wijze waarop de Stichting strijdt voor het behoud van de democratische rechtsstaat. Triodos Bank omschreef dat door te wijzen op confrontaties, maar waar zij verder in het geheel niets over wilde zeggen, zodat niet duidelijk is waarop werd gedoeld.
- 4.91. Aan de fusie was niets verkeers. Er bestaat ook geen enkele verplichting voor Engel of één van de Stichtingen om de bank van te voren te informeren over de voorgenomen fusie. De fusie kan een reden zijn voor de bank om een nieuw cliëntenonderzoek te doen.
- 4.92. Als ING dat had gedaan dan had zij bemerkt dat al haar initiële bezwaren niet langer bestonden. Er was geen oneigenlijk gebruik van de rekening, er was geen integriteitsrisico. De lening was

terugbetaald en er zijn in het geheel geen ongeoorloofde overboekingen. Overigens heeft de Stichting een aanvraag gedaan om de kwalificatie ANBI instelling te mogen voeren.

- 4.93. Maar ING wil wel met Engel contracteren als hij zich richt op dansen en dansreizen maar niet indien hij strijdt voor het behoud van de democratische rechtsstaat. Dat eerste heeft geen politieke lading en dat laatste wel. Dat laatste is immers een zeer beladen onderwerp en ING wil niet geassocieerd worden met de standpunten van Engel in dat kader.

Opzegging in strijd met redelijkheid en billijkheid

- 4.94. Op grond van het bovenstaande geldt dat de opzegging van de bancaire relatie en daarmee het blokkeren van de rekening door ING in strijd is met de op haar rustende zorgplicht. Om die reden zal worden gevorderd dat het ING wordt verplicht om de bankrelatie te continueren en de Stichting in staat te stellen de bankrekening te gebruiken.

5. Spoeðeisend belang

- 5.1. Gezien het feit dat de Stichting niet over een rekening kan beschikken en door de blokkade van haar saldo ook niet uit eigen naam betalingen kan verrichten is het spoedeisend belang gegeven.

6. Eis

Eiser vordert op de gronden hiervoor uiteengezet, bij vonnis:

- i. ING te veroordelen om binnen 2 dagen na het ten deze te wijzen vonnis de bankrelatie met de Stichting Viruswaarheid.nl te continueren, totdat de Stichting Viruswaarheid.nl is geaccepteerd als klant door een andere systeembank, dan wel voor de duur van de bodemprocedure, zulks op straffe van een dwangsom van €50.000,- per dag dat zij hiermee in gebreke blijft met een maximum van €1.000.000,-
- ii. ING te veroordelen om binnen 2 dagen na het ten deze te wijzen vonnis de bankrekening met nummer [REDACTED] weer aan de Stichting Viruswaarheid.nl zonder enige blokkade ter beschikking te stellen, en daarbij de oorspronkelijke gebruikersnaam en wachtwoord van internetbankieren ten behoeve van deze rekening weer te activeren, zulks op straffe van een dwangsom van €50.000,- per dag dat zij hiermee in gebreke blijft met een maximum van €1.000.000,-

- iii. ING te veroordelen in de kosten van deze procedure, één en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf veertien (14) dagen na het te dezen te wijzen vonnis;
- iv. ING te veroordelen in de nakosten van deze procedure te begroten op een bedrag van € 163,00 en indien betekening van het vonnis plaatsvindt te vermeerderen met een bedrag van € 85,00, dan wel te begroten op respectievelijk € 255,00 en € 340,00 voor zover gedaagde tevens een reconventionele vordering mocht instellen, één en ander te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf veertien (14) dagen na het te dezen te wijzen vonnis;
- v. Het vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren.

De kosten van dit exploit zijn:

De exploitkosten zijn wel / niet verhoogd met BTW, nu eiseres heeft verklaard de BTW wel / niet te kunnen verrekenen in de zin van de Wet op de omzetbelasting 1968.

Hierbij verklaart ondergetekende, de deurwaarder, dat bovenstaande verschotten zijn gemaakt voor de goede verrichting van de ambtshandelingen en dat zij noodzakelijk waren, alsmede dat ondergetekende geen rechtstreeks of middellijk belang heeft in de onderneming of derde die bovenstaande verschotten factureert.

Deurwaarder

Deze zaak wordt behandeld door:

[Redacted signature block]

mr. J.B. Maliepaard

[Redacted signature block]

7. Productieoverzicht

- Productie 1:** facturen die de Stichting noodgedwongen onbetaald laat
- Productie 2:** artikel programma Propaganda m.b.t. [REDACTED]
- Productie 3:** aanvraag en toekenning bankrekening Stichting Danca Mundo
- Productie 4:** afdruk website Stichting Viruswaarheid
- Productie 5:** e-mail 13 juli 2020 van ING
- Productie 6:** ingevulde vragenlijst
- Productie 7:** e-mail 04 september 2020
- Productie 8:** e-mail 8 september 2020 van Engel aan ING
- Productie 9:** e-mail ING 8 september 2020
- Productie 10:** e-mail Engel aan ING 8 september 2020
- Productie 11:** e-mail ING aan Engel 10 september 2020 met 2^e vragenlijst
- Productie 12:** antwoorden op de 2^e vragenlijst
- Productie 13:** leningsovereenkomst
- Productie 14:** verzoek ING 15 september 2020
- Productie 15:** e-mail 7 oktober 2020 van Engel aan ING
- Productie 16:** e-mail 16 oktober 2020 bevestiging koppeling rekening
- Productie 17:** reactie Triodos Bank n.a.v. gestelde vragen
- Productie 18:** reactie Triodos Bank m.b.t. gevraagde toelichting
- Productie 19:** opzeggingsbrief 27 november 2020 aan Stichting Viruswaarheid
- Productie 20:** aparte opzeggingsbrief 27 november 2020 aan Engel
- Productie 21:** opzeggingsbrief 27 november 2020 aan DA Dance Studio
- Productie 22:** brief 3 december 2020 mr. J. Pols
- Productie 23:** brief ING 12 januari 2021
- Productie 24:** E-mail ING 26 februari 2021
- Productie 25:** Afwijzing SNS Bank
- Productie 26:** Aanvragen Rabo, ABN AMRO en afspraakbevestiging
- Productie 27:** Bankafschriften Stichting Viurswaarheid.nl